

Sygn. akt III U 880/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Maziarczyk - Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy T. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o przeliczenie renty

na skutek odwołania T. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 10 lipca 2014 r., **znak:** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zalicza wnioskodawcy T. P. do stażu pracy okres zatrudnienia w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w O. od 2 lipca 1968 r. do 25 sierpnia 1969 r.

Sygn. akt III U 880/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 20 października 2014 r.

Decyzją z dnia 10 lipca 2014 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przeliczył wnioskodawcy od 1 czerwca 2014 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Podstawa wymiaru świadczenia wyniosła 1.792,35 zł. Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił 25 lat i 4 miesiące okresów składkowych oraz 1 rok i 7 miesięcy okresów nieskładkowych.

W podstawie prawnej powołano ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.).

W załączniku do przedmiotowej decyzji ZUS poinformował, że przy ustalaniu stażu pracy nie uwzględniono okresu zatrudnienia w (...)w O. od 2 lipca 1968 r. do 25 sierpnia 1968 r., ponieważ brak umowy o praktyczną naukę zawodu, ponadto świadek S. S. w ww. okresie nie pracował w (...)O.. W związku z tym nie jest wiarygodną osobą do potwierdzenia zatrudnienia wnioskodawcy w ww. okresie.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył w dniu 24 lipca 2014 r. wnioskodawca T. P..

Na uzasadnienie swojego stanowiska podał, że w okresie od 2 lipca 1968 r. do 25 sierpnia 1969 r. był zatrudniony w (...) O. na stanowisku pomocnika stolarza. Okoliczność tę mogą potwierdzić powołani przez niego świadkowie. Ponadto przedłożył on książeczkę ubezpieczeniową wydaną na jego imię i nazwisko w dniu 2 lipca 1968 r. przez (...) O., co potwierdza jego zatrudnienie w tym zakładzie pracy. Nie posiada on świadectwa pracy wystawionego przez (...)O., ponieważ zakład uległ likwidacji, a dokumenty dotyczące zatrudnienia uległy zniszczeniu lub zagubieniu nie z jego winy.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że nie sposób uznać, że przedłożone przez wnioskodawcę dokumenty potwierdzają jego zatrudnienie w (...)w O. w spornym okresie. Zgodnie z przepisami ustawy emerytalnej okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. są uważane za okresy składkowe pod warunkiem przedłożenia umowy

o praktyczną naukę zawodu zawartą pomiędzy zakładem, a uczniem, z której wynikałby faktyczny okres zatrudnienia. Analizując dokumentację zalegającą w aktach sprawy, zdaniem ZUS wnioskodawca nie przedłożył wymaganych dokumentów niezbędnych do zaliczenia ww. okresu do stażu pracy, tj. umowy o praktyczną naukę zawodu. Dokumentem potwierdzającym taki fakt jest też świadectwo pracy lub legitymacja ubezpieczeniowa. W legitymacji ubezpieczeniowej seria (...) brak jest pieczętki i podpisu osoby odpowiedzialnej za wpis.

Sąd Okręgowy w Przemysłu ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca T. P., urodzony (...),
w dniu 9 kwietnia 1997 r. złożył wniosek o rentę inwalidzką. Do wniosku dołączył dokumentację potwierdzającą jego staż ubezpieczeniowy,
w tym świadectwa pracy, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

Decyzją z dnia 9 maja 1997 r. znak: (...) (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. przyznał wnioskodawcy rentę inwalidzką 3 grupy inwalidów od 9 kwietnia 1997 r. Do ustalenia podstawy wymiaru renty przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 8 lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1984 r. do 31 grudnia 1991 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 73,37 %. Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił 25 lat i 3 miesiące okresów składkowych oraz 1 rok i 7 miesięcy okresów nieskładkowych.

Z raportu ustalenia uprawnień do świadczenia wynika, że pierwszym z uwzględnionych okresów zatrudnienia jest okres pracy wnioskodawcy w Kombinacie Budownictwa (...) B. od 4 września 1969 r. do 4 lutego 1975 r.

Na podstawie kolejnych decyzji wnioskodawca pobierał rentę inwalidzką 3 grupy inwalidów, rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, natomiast od dnia 1 grudnia 2009 r. wnioskodawca jest nadal uprawniony do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Decyzją z dnia 20 czerwca 1997 r. znak: (...) (...) ZUS dokonując przeliczenia renty wnioskodawcy przyjął, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wynosi 78,72 %. Na podstawie kolejnych decyzji wskaźnik ten, jak również ustalony pierwszą decyzją dotyczącą wnioskodawcy z dnia 9 maja 1997 r. staż pracy nie uległ zmianie.

Dowód – akta organu rentowego:

- wniosek o rentę z dnia 9.04.1997 r.,

- świadectwa pracy, zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu,
- decyzje ZUS za lata 1997-2011.

Wnioskiem z dnia 23 czerwca 2014 r. wnioskodawca wystąpił o przeliczenie świadczenia poprzez doliczenie dotychczas nieuwzględnionych okresów składkowych i nieskładkowych. Wnioskodawca domagał się uwzględnienia okresu pracy w okresie od 2 lipca 1968 r. do 25 sierpnia 1969 r. w(...)O. jako pomocnik stolarza.

Do wniosku dołączył on: zaświadczenie z dnia 13 czerwca 2014 r. wydane przez (...) w R., z którego wynika, że w zasobie archiwalnym Oddziału tego przejętym po byłych państwowych przedsiębiorstwach gospodarki rolnej z terenu działania tego Oddziału, brak jest dokumentów osobowych i płacowych, na podstawie których można potwierdzić okres zatrudnienia T. P. w okresie od 2 lipca 1968 r. do 25 sierpnia 1969 r. w (...) O.; pisemne zeznania świadka J. M. i S. S. złożone w dniu 23 czerwca 2014 r. w U. G. H.; legitymację ubezpieczeniową.

Na podstawie zgromadzonej dokumentacji, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 10 lipca 2014 r. znak: (...), którą przeliczył wnioskodawcy od 1 czerwca 2014 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Wskazano, iż renta przysługuje do 30 listopada 2014 r.

Podstawa wymiaru świadczenia wyniosła 1.792,35 zł. Do ustalenia wysokości renty Zakład uwzględnił 25 lat i 4 miesiące okresów składkowych oraz 1 rok i 7 miesięcy okresów nieskładkowych.

W załączniku do przedmiotowej decyzji ZUS poinformował, że przy ustalaniu stażu pracy nie uwzględniono okresu zatrudnienia w (...)w O. od 2 lipca 1968 r. do 25 sierpnia 1968 r., ponieważ brak umowy o praktyczną naukę zawodu, ponadto świadek S. S. w ww. okresie nie pracował w(...) O.. W związku z tym nie jest wiarygodna osoba do potwierdzenia zatrudnienia wnioskodawcy w ww. okresie.

Dowód – akta organu rentowego:

- wniosek o przeliczenie świadczenia z dnia 23.06.2014 r.,
- oświadczenie wnioskodawcy w sprawie braku dokumentów z dnia 23.06.2014 r.,
- zaświadczenie z dnia 13 czerwca 2014 r. wydane przez (...) w R.,
- pisemne zeznania świadka J. M. i S. S.,
- legitymacja ubezpieczeniowa,
- zaskarżona decyzja ZUS z dnia 10.07.2014 r.

Sąd ustalił, że wnioskodawca T. P. pracował w (...) w O. jako uczeń zawodu. Wnioskodawca ukończył ósmą klasę szkoły podstawowej i podjął pracę w (...)od dnia 2 lipca 1968 r. Pracował na stolarni jako pomocnik stolarza pod opieką mistrza, początkowo przy pracach porządkowych, układaniu materiału, pokazywano mu, w jaki sposób pracuje się przy maszynach. Później już wykonywał samodzielnie drzwi do obór, heblował deski na maszynach, ramy okienne i futryny do bloków PGR-owskich.

Wnioskodawca pracował codziennie, nawet w soboty. Za swoją pracę otrzymywał wynagrodzenie.

W (...)O. wnioskodawca pracował do dnia 25 sierpnia 1969 r.

To z inicjatywy wnioskodawcy została rozwiązana umowa o pracę, jako

że chciał podjąć dalszą naukę. Od września 1969 r. wnioskodawca rozpoczął naukę w szkole zawodowej w U. Z. i jednocześnie od 4 września 1969 r. rozpoczął pracę w Kombinacie Budownictwa (...) B..

W (...) O. pracował również E. B. w okresie od 18 lutego 1965 r. do 31 października 1995 r., jako magazynier, malarz, robotnik budowlany oraz S. S. w okresie od 26 października 1966 r. do 4 czerwca 1979 r. na stanowisku malarza.

Dowód:

- świadectwo pracy dot. E. B. z dnia 31.10.1995 r. wystawione przez Gospodarstwo (...) Skarbu Państwa w O., dot. S. S. świadectwo pracy z dnia 4.06.1979 r. wystawione przez (...) Kombinat Rolny Zakład Budowlano- (...) oraz świadectwo pracy z dnia 27.03.1986 r. wystawione przez (...) w O., znajdujące się w ich aktach rentowych,

- zeznania świadka E. B.,

- zeznania świadka S. S.,

- przesłuchanie wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego dotyczących wnioskodawcy oraz świadków, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków E. B. i S. S. oraz wnioskodawcy T. P., jako spójnym, logicznym, wzajemnie się uzupełniającym. Wynika z nich w szczególności,

że wnioskodawca pracował w (...) O. w spornym okresie, a także

co należało do jego obowiązków. Analiza przedstawionej przez wnioskodawcę dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego dotyczących jego osoby oraz dotyczących świadków, w powiązaniu z zeznaniami świadków i wnioskodawcy pozwoliły na dokonanie w sprawie ustaleń co do spornego okresu pracy wnioskodawcy w (...) O.. Świadczenie E. B.

i S. S. byli zatrudnieni w okresie dowodzonym przez wnioskodawcę w (...) w O.. W aktach organu rentowego świadka E. B. znajduje się świadectwo pracy z dnia 31 października 1995 r. wydane przez Gospodarstwo (...) Skarbu Państwa w O., w którym wskazano, że pracował on tam w okresie od 18 lutego 1965 r. do 31 października 1995 r. na stanowiskach magazyniera, malarza, robotnika budowlanego. Podobnie

w aktach organu rentowego świadka S. S. zalega świadectwo pracy z dnia 4 czerwca 1979 r. wystawione przez (...) Kombinat Rolny Zakład Budowlano- (...), z którego wynika, że był on zatrudniony w Zakładzie Budowlano- (...) w okresie od 26 października 1966 r. do 4 czerwca 1979 r. na stanowisku malarza oraz drugie świadectwo pracy z dnia 27 marca 1986 r. wystawione przez(...)

w O., z którego wynika, że był on tam zatrudniony w okresie od 5 czerwca 1979 r. do 31 marca 1986 r. na stanowisku malarza, z tym że od 10 września 1984 r. do końca okresu zatrudnienia przebywał na urlopie bezpłatnym. W związku z tym trudno uznać za słuszne stanowisko organu rentowego, który wywodził, iż S. S. nie pracował w (...) O., co powoduje, że nie jest to wiarygodna osoba do potwierdzenia zatrudnienia wnioskodawcy w spornym okresie. Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że wnioskodawca przedłożył w ZUS legitymację ubezpieczeniową, z której wyraźnie wynika, że początkowy okres zatrudnienia wnioskodawcy

w(...) to 2 lipca 1968 r. (str. 82 legitymacji), przy dacie tej widnieje pieczęć Państwowego Gospodarstwa Rolnego w O. i wskazano stanowisko pracy wnioskodawcy – jako pomocnik stolarza. Ponadto na stronie 8 tej legitymacji widnieją wpisane dwie daty mające na celu zaświadczenie zakładu pracy o zatrudnieniu pracownika, tj. z dnia 3 grudnia 1968 r. i z dnia 24 czerwca 1969 r., a przy nich zamieszczono pieczęć zakładu pracy. Z legitymacji tej wynika również, że została ona wyrobiona przez (...) O., bowiem na stronie tytułowej znajduje się pieczęć (...)

w O. wraz z podpisem, co wskazuje, że było to pierwsze miejsce zatrudnienia wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy T. P. należy uznać za uzasadnione.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U.

z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) przy ustalaniu prawa do emerytury i renty

i obliczaniu ich wysokości uwzględnia się, z zastrzeżeniem ust. 2-5, następujące okresy:

1) składkowe, o których mowa w art. 6;

2) nieskładkowe, o których mowa w art. 7.

W myśl art. 6 ust. 2 pkt 3 powołanej wyżej ustawy za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne: zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r.

Sąd dokonując analizy przedstawionej przez wnioskodawcę dokumentacji zawartej w dotyczących go aktach organu rentowego – legitymacji ubezpieczeniowej oraz w aktach organu rentowego dotyczących świadków, w powiązaniu z zeznaniami przesłuchanych w sprawie świadków

i samego wnioskodawcy uznał, że należy wnioskodawcy zaliczyć sporny okres pracy w (...) O. od 2 lipca 1968 r. do 25 sierpnia 1969 r. do stażu pracy. Z legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawcy wynika wyraźnie, że początkowy okres zatrudnienia wnioskodawcy to 2 lipca 1968 r., przy dacie tej widnieje pieczęć (...) w O., wskazano stanowisko pracy wnioskodawcy – jako pomocnik stolarza.

Z legitymacji tej wynika ponadto, że została ona wyrobiona w (...), co wskazuje, że było to pierwsze miejsce zatrudnienia wnioskodawcy. Zakres obowiązków wnioskodawcy potwierdzili zaś przesłuchani w sprawie świadkowie, jak i sam wnioskodawca.

Zatrudnienie młodocianych w spornym okresie regulowały przepisy ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudnienia młodocianych w zakładach pracy oraz wstępnym stażu pracy (Dz. U. z 1958 r. Nr 45, poz. 226 ze zm.). Zgodnie z art. 1 powołanej ustawy młodocianymi są osoby, które ukończyły 14 lat,

a nie przekroczyły 18 lat życia. Dolną granicę wieku młodocianego pracownika podwyższono do 15 lat ustawą z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160) i wówczas art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r. otrzymał brzmienie, iż wzbronionym jest zatrudnienie osób, które nie osiągnęły 15 lat życia.

W myśl art. 3 ust. 1 powołanej ustawy młodociani mogą być zatrudniani przez zakłady pracy tylko w celu:

1) nauki zawodu,

2) przyuczenia do określonej pracy,

3) odbycia wstępnego stażu pracy.

Stosownie do art. 5 ust. 1 powołanej ustawy zakład pracy może przyjąć młodocianego w celu przyuczenia do określonej pracy, jeżeli rodzaj tej pracy nie wymaga innego przygotowania zawodowego (art. 4 ust. 2).

Okresy nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy oraz wstępnego stażu pracy są okresami zatrudnienia (art. 10 ww. ustawy).

Jakkolwiek w dacie rozpoczęcia pracy oraz jej wykonywania do dnia 10 sierpnia 1968 r. ubezpieczony nie miał ukończonych 15 lat (art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 1958 r.), to jednak nie może rodzić dla ubezpiezonego -

jako młodocianego pracownika - ujemnych konsekwencji w zakresie uprawnień pracowniczych, jak i na gruncie ubezpieczeń społecznych, świadczenie pracy bez ważnej podstawy prawnej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 lutego 2011 r., III AUa 1731/10, LEX nr (...)).

Wnioskodawca został zatrudniony w(...)O., gdzie przyuczał się do zawodu stolarza, zajmując stanowisko pomocnika stolarza, za swoją pracę otrzymywał wynagrodzenie i z tego względu cały okres zatrudnienia ubezpieczonego stanowi okres składkowy, o jakim mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Należy mieć tutaj na uwadze również, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowadniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami świadków i stron.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 4778 i nast. k.p.c.) nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi,

że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza,

że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury i renty oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie powołanych wyżej przepisów prawa oraz w oparciu o art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji wyroku.